

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/22-3668/2

Podgorica, 27.12.2022. godine

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Poštovani,

Povodom Nacionalnog izvještaja o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR) Ujedinjenih nacija 2018 - 2022, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Nacionalnog izvještaja i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog propisa nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, budući da se predmetnim izvještajem konstatuje presjek stanja u datoj oblasti.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR) Ujedinjenih nacija 2018 - 2022.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo vanjskih poslova

NAZIV PROPISA

Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR) Ujedinjenih nacija 2018-2022

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

- Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR) Ujedinjenih nacija 2018-2022 prikazuje pregled stanja ljudskih prava i napredak ostvaren od trećeg ciklusa, sa posebnom pažnjom na napredak u implementaciji preporuka nakon podnošenja Srednjeročnog izvještaja.

- Predstavljen je napredak u normativno-institucionalnom okviru, na planu građanskih i političkih prava, ekonomskih, socijalnih, kulturnih prava, društvene kohezije, kao i pojedinačnih prava (Žene, Djeca, Osobe s invaliditetom, Manjinski narodi i Romi, Izbjeglice, Raseljena i interno raseljena lica, Smanjenje apatridije, LGBTI osobe).

- Ovaj izvještaj dalje definiše smjernice za koordinaciju aktivnosti na nacionalnom nivou, kao i ostvarivanja saradnje sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama i inicijativama radi jačanja sistema zaštite i uživanja ljudskih prava i sloboda, u skladu sa najvišim vrijednostima demokratije i načelima proklamovanim u Povelji UN, Univerzalnoj deklaraciji i međunarodnopravnim dokumentima u ovoj oblasti.

- Nema subjekata koji su oštećeni.

- Bez primjene propisa ne bi bile prikazane ključne aktivnosti koje je Crna Gora preduzela na planu zaštite i unaprjeđenja ljudskih prava za izvještajni period 2018-2022. Podnošenje ovog izvještaja je obaveza Crne Gore, u skladu sa članstvom u Ujedinjenim nacijama.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Ova nacionalni izvještaj je obaveza Crne Gore, kao članice UN i trenutno članice Savjeta UN za ljudska prava. Ovo je četvrti ciklus izvještavanja ove vrste, a Crna Gora ovaj izvještaj podnosi svakih pet godina. Dokumentom se relevantnim međunarodnim adresama predstavlja presjek stanja po pitanju sprovođenja obaveza Crne Gore na planu ljudskih prava, a sve u cilju dostizanja najviših standarda u ovoj oblasti.

Nakon odbrane Nacionalnog izvještaja o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori 2013-2017, pod koordinatorskom ulogom Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva za ljudska i manjinska prava, otpočet je proces izrade Plana za implementaciju preporuka trećeg ciklusa UPR-a. Nakon usvajanja Plana, pristupljeno je izradi Srednjeročnog izvještaja Crne Gore o implementaciji preporuka dobijenih tokom trećeg ciklusa UPR za period 2018-2020. Nacionalni izvještaj za period 2018-2022 predstavlja sve mjere i aktivnosti preduzete na planu zaštite ljudskih prava koje se, između ostalog odnose na normativni, strateški okvir, izazove, kao i smjernice za unaprjeđenje stanja u ovoj oblasti.

-Dokumentom se izvještava o sprovedenim strategijama i programima Vlade, te je samim tim sa njima i usklađen. Ovaj vid izvještavanja prema UN je i planiran programom rada Vlade

Dokument je izrađen pod koordinatorskom ulogom Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva za ljudska i manjinska prava, a u bliskoj saradnji i uz značajan doprinos svih relevantnih resora Vlade, kao i Skupštine, Institucije zaštitnika, sudstva i tužilaštva.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

-Praćenje implementacije preporuka iz oblasti ljudskih prava redovnim podnošenjem izvještaja međunarodnim organizacijama predstavlja značajan mehanizam za monitoring i unaprjeđenje stanja u ovoj oblasti.

-Crna Gora će podnijeti izvještaj Ujedinjenim nacijama najkasnije do 6. februara 2023. U maju ove godine, izvještaj će usmeno predstaviti crnogorska delegacija svim članicama UN, koje će imati pravo da daju preporuke. Preporuke se odnose na unaprjeđenje stanja ljudskih prava

-Crna Gora, pored jasno prikazanog napretka, prepoznaje izazove i obaveze koje je neophodno ispuniti, kako bi se ojačao sistem zaštite i uživanja ljudskih prava i sloboda i spriječilo svako moguće kršenje. Prepoznato je da je u narednom periodu neophodno fokus staviti, između ostalog, na ranjive grupe.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

-Rješenja u propisu će uticati na brojne kategorije društva i unaprjeđenje stanja u ovoj oblasti, time što su izvještajem prepoznati napredak i izazovi, pa će se time dati podsticaj za dalji rad na rješavanju postojećih izazova. Pozitivni uticaji će se ogledati u direktnom jačanju kapaciteta nadležnih resora za suočavanje i

suzbijanje kršenja ljudskih prava, te indirektno u snaženju sposobnosti sistema za adresiranje ove vrste izazova. Ne postoje indikacije o potencijalnim negativnim uticajima, bilo direktnim ili indirektnim

-U okviru koordinisanih napora na svođenju kršenja ljudskih prava na minimum, Nacionalni izvještaj 2018-2022 pokušava da obezbijedi da izgradnja kapaciteta unutar zemlje čini dio koherentnog i održivog strateškog i praktičnog pristupa, kojim se konsoliduju i nadograđuju postojeći kapaciteti i naponi, te obezbjeđuje jedinstvena nacionalna vizija za ublažavanje svih izazova. U tom smislu, predmetnim dokumentom se pruža presjek ciljeva, mjera, aktivnosti i projekata za jačanje kapaciteta za unaprjeđenje i poštovanje ljudskih prava, kako bi se postigla sinergija aktivnosti različitih nacionalnih aktera putem jednog sveobuhvatnog dokumenta.

-Kršenje ljudskih prava predstavlja ozbiljnu globalnu i prijetnju po nacionalnu bezbjednost svih zemalja, bile one velike ili male, pa tako nalažu efikasan i usklađen odgovor kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i međunarodnom nivou. Sprovođenje mjera za poštovanje ljudskih prava je obaveza svake države i osnov osiguravanja uslova za siguran, bezbjedan, stabilan, demokratski, tolerantan i prosperitetan život svih građana.

-Primjena ovog propisa neće izazvati troškove za građane i privredu, uključujući mala i srednja preduzeća.

-Primjena ovog propisa neće rezultirati administrativnim opterećenjima i biznis barijerama

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

-Za realizaciju ovog propisa nije neophodno izdvajanje sredstava iz budžeta, jer je u pitanju izvještaj koji konstatuje presjek stanja u datoj oblasti.

-Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore

-Prilikom obračuna finansijskih izdataka uzeto je u obzir planiranje budžetskih sredstava Crne Gore

-Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

-Proces izrade dokumenta podrazumijevao je održavanje više krugova konsultacija u kojima su učestvovali državni organi (ministarstva i organi uprave, sudstvo i tužilaštvo), Skupština, nacionalna institucija zaštitnika ljudskih prava, civilni sektor i UN sistem u Crnoj Gori. Bazira se na redovnim periodičnim pregledima stepena implementacije preporuka trećeg ciklusa, na osnovu akcionog plana, u kojima su učestvovali svi navedeni učesnici

-U cilju izrade propisa, formirana je neformalna radna grupa koju su činili predstavnici svih relevantnih institucija nadležnih za oblasti u kojima je Crna Gora dobila preporuke

-Konsultacije su se odvijale i elektronskim putem.

-Rezultat konsultacija je objedinjeni izvještaj.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

-Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.

-Glavni indikator prema kojem će se mjeriti uspješnost jeste priroda i broj preporuka koje će Vlada dobiti prilikom odbrane izvještaja u maju 2023.

-Monitoring nad primjenom propisa vršiće Vlada.

Datum i mjesto

14.12. 2022. godine u Podgorici

Starješina